

ANALÝZA POTŘEB NA ŠKOLÁCH V PLZEŇSKÉM KRAJI II. (2018)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Projekt P- KAP je projektem Národního ústavu pro vzdělávání. Je zaměřen na podporu vzdělávání na středních a vyšších odborných školách a akcentuje soulad se vzdělávací strategií MŠMT. Má za cíl zajistit metodickou a supervizní podporu při využívání akčního plánování na úrovni krajů i škol.

Obsah

Analýza potřeb na školách.....	4
1.1 Cíle analýzy potřeb na školách a její význam pro krajské akční plánování.....	4
1.2 Pozadí dotazníkového šetření „analýza potřeb na školách“	4
1.2.1 Evaluace sběru dat – monitoring návratnosti	5
1.2.2 Charakteristika datového souboru.....	6
1.3 Vnímání důležitosti plánovaných povinných oblastí intervencí školami v Plzeňském kraji	6
1.3.1 Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:.....	7
1.4 Rozdíly ve vnímání důležitosti plánovaných povinných oblastí intervencí podle typu školy (II. vlna dotazníkového šetření)	9
1.5 Hlavní zjištění o tematických oblastech z šetření pro Krajský akční plán v Plzeňském kraji v povinných intervencích	11
1.5.1 Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů	12
1.5.2 Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	13
1.5.3 Podpora polytechnického vzdělávání.....	14
1.5.4 Rozvoj kariérového poradenství.....	15
1.5.5 Rozvoj školy jako centra celoživotního učení	17
1.5.6 Inkluzivní vzdělávání.....	18
1.6 Hlavní zjištění o tematických oblastech z šetření pro Krajský akční plán v Plzeňském kraji v nepovinných oblastech	20
1.6.1 Jazykové vzdělávání.....	20
1.6.2 ICT (digitální kompetence)	21
1.6.3 Čtenářská gramotnost	23
1.6.4 Matematická gramotnost.....	24
1.7 Shrnutí hlavních závěrů	25
1.8 Přílohy – kompletní report za Plzeňský kraj (tabulky, grafy).....	26

Analýza potřeb na školách

1.1 Cíle analýzy potřeb na školách a její význam pro krajské akční plánování

KAP (krajský akční plán) je zaměřen na intervence směřující ke zkvalitnění řízení škol a zvýšení kvality ve vzdělávání a začlenění či rozvoj dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol. To je podpořeno vzděláváním vedení škol a zřizovatelů, spoluprací v území. Klíčová témata, tzv. intervence, byla vybrána s ohledem na to, že mohou být svým konkrétním zaměřením územně specifická. Projekt P-KAP pomáhá krajskému projektu a školám s plánováním rozvoje těchto oblastí ve dvou cca tříletých cyklech (akčních plánech).

Povinné intervence:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání)
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
- Rozvoj kariérového poradenství
- Rozvoj škol jako center dalšího profesního vzdělávání
- Inkluzivní vzdělávání
- (Infrastruktura SŠ a VOŠ (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání)

Nepovinné intervence:

- Rozvoj výuky cizích jazyků
- Oblast ICT včetně potřeb infrastruktury
- Čtenářská a matematická gramotnost
- Vlastní volitelné intervence v oblasti podle potřeb území - v Plzeňském kraji se v případě KAP 1 jednalo o Finanční gramotnost a Další problémy mimo intervence (šlo především o administrativní přetížení škol)

1.2 Pozadí dotazníkového šetření „analýza potřeb na školách“

Priority krajů a škol v krajských akčních plánech a plánech aktivit škol se opírají o podrobné a o sběr relevantních dat opřené analýzy. Pro projekt P-KAP je zpracoval a školám a krajům poskytl projektový tým Národního ústavu pro vzdělávání.

Hlavním cílem šetření bylo zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb v rámci oblastí vymezených operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání. První vlna šetření byla realizována v období listopad 2015 – leden 2016, data z hlavního sběru byla zároveň doplněna o dosběry škol v květnu – červnu 2016¹.

Cílem následného šetření (druhá vlna), které proběhlo v období říjen – prosinec 2018, bylo jednak opětovné zmapování aktuální situace škol a jejich potřeb, ale také vyhodnocení posunu, který se na školách udal od období prvního šetření.

Výstupy z jednotlivých vln dotazníkových šetření představují zpětnou vazbu pro kraje pro tvorbu regionální vzdělávací politiky a vytvářejí prostor pro sladění prioritizace potřeb krajů a jednotlivých škol.

¹ V rámci realizovaného dosběru byly osloveny školy, které v hlavním sběru nevyplnily dotazník, zároveň byly osloveny nově vzniklé školy ke školnímu roku 2016/2017.

V rámci šetření byla sledována situace v oblastech kariérového poradenství, spolupráce škol a firem, dalšího vzdělávání poskytovaného sítěmi škol v krajích, polytechnického vzdělávání, podpory kompetencí k podnikavosti, společného vzdělávání a infrastruktury školy. Mezi další sledované oblasti byly zařazeny oblast ICT, jazykové vzdělávání a rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti.

Dotazníky pro druhou vlnu šetření byly upraveny:

- tentokrát neobsahovaly podrobné otázky vztahující se k plánovaným projektům a investičním potřebám škol
- oblast kariérového poradenství byla rozšířena o otázky prevence a intervence v oblasti předčasných odchodů ze školy
- oblast inkluze byla rozšířena o otázky zaměřené na mapování péče o nadané a mimořádně nadané žáky
- nepovinná témata byla rozpracována do stejné struktury jako povinné intervence

Sběr dat se uskutečnil v rámci šetření formou internetového dotazování (CASI – computer-assisted self-interviewing). Osloveny byly všechny SŠ a VOŠ v celé ČR, tedy 1320 škol. Z těchto škol se Národnímu ústavu pro vzdělávání vrátilo 1292 kompletně vyplněných dotazníků, **návratnost dotazníků se tedy v tomto šetření pohybuje na úrovni 98 %**. Takto vysoké návratnosti se podařilo dosáhnout díky spolupráci s odbory školství v jednotlivých krajích, se Sdružením soukromých škol Čech, Moravy a Slezska a krajskými guaranty projektu, kteří jsou členy našeho projektového týmu.

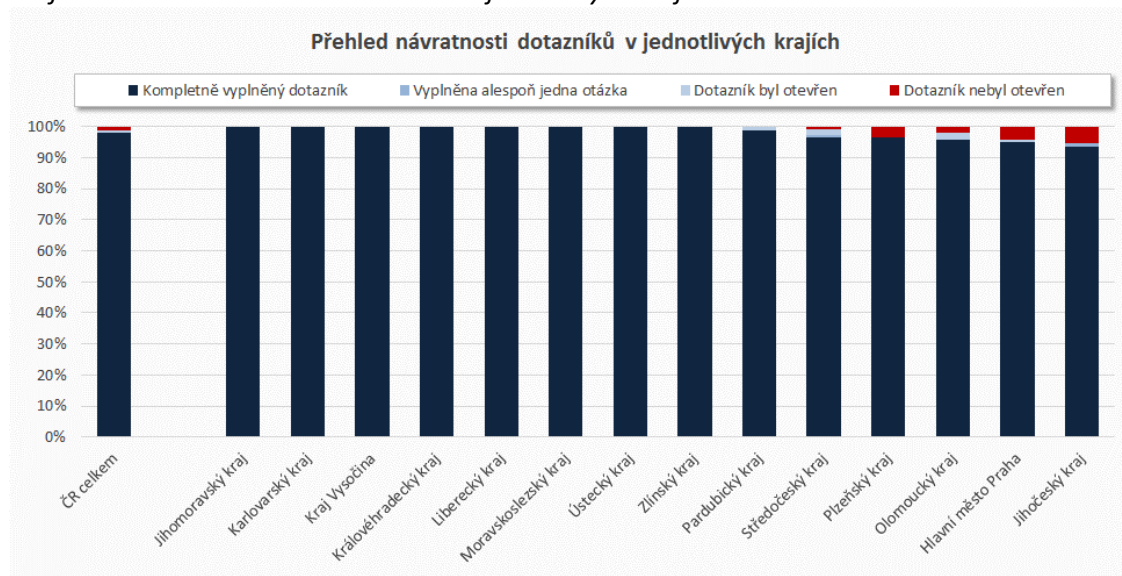
Vzhledem k povaze a rozsahu šetření lze konstatovat, že jde o unikátní datový výstup, který, vezmeme-li v úvahu dosaženou úroveň návratnosti dotazníků, pokrývá potřeby téměř všech SŠ a VOŠ v ČR.

Šetření se bude opakovat v roce 2020 jako závěrečné šetření, které bude sloužit jako podklad pro vyhodnocení účinnosti akčního plánování v jednotlivých krajích.

1.2.1 Evaluace sběru dat – monitoring návratnosti

V Plzeňském kraji kompletně vyplnilo dotazník 53 škol (z 55 možných).

Graf 1: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

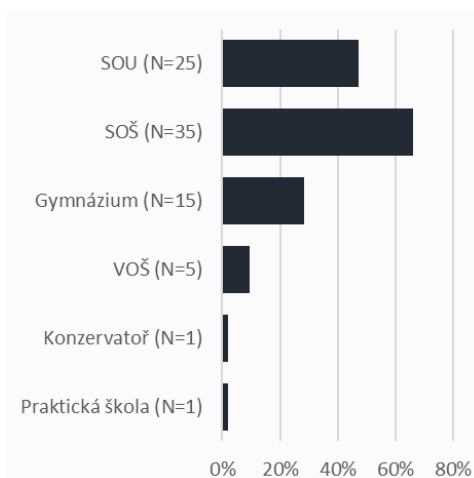
Tab. 1: Přehled návratnosti dotazníků v jednotlivých krajích

	Kompletně vyplněný dotazník		Vyplněna alespoň jedna otázka		Dotazník byl otevřen		Dotazník nebyl otevřen		Celkem	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Jihomoravský kraj	125	100%	0	0%	0	0%	0	0%	125	100%
Karlovarský kraj	32	100%	0	0%	0	0%	0	0%	32	100%
Kraj Vysočina	67	100%	0	0%	0	0%	0	0%	67	100%
Královéhradecký kraj	70	100%	0	0%	0	0%	0	0%	70	100%
Liberecký kraj	48	100%	0	0%	0	0%	0	0%	48	100%
Moravskoslezský kraj	145	100%	0	0%	0	0%	0	0%	145	100%
Ústecký kraj	94	100%	0	0%	0	0%	0	0%	94	100%
Zlínský kraj	69	100%	0	0%	0	0%	0	0%	69	100%
Pardubický kraj	75	99%	0	0%	1	1%	0	0%	76	100%
Středočeský kraj	147	97%	1	1%	3	2%	1	1%	152	100%
Plzeňský kraj	53	96%	0	0%	0	0%	2	4%	55	100%
Olomoucký kraj	92	96%	0	0%	2	2%	2	2%	96	100%
Hlavní město Praha	188	95%	0	0%	2	1%	8	4%	198	100%
Jihočeský kraj	87	94%	1	1%	0	0%	5	5%	93	100%
ČR celkem	1292	98%	2	0%	8	1%	18	1%	1320	100%

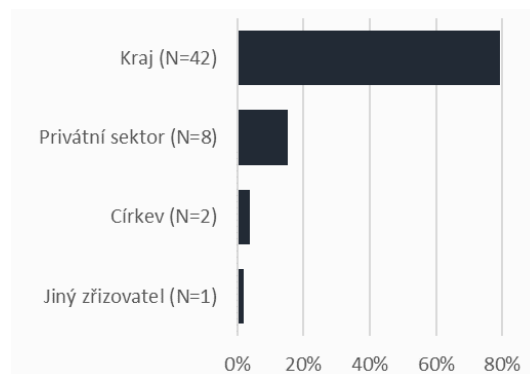
1.2.2 Charakteristika datového souboru

Ve struktuře středních a vyšších odborných škol v Plzeňském kraji jsou zastoupeny střední odborná učiliště, střední odborné školy, gymnázia, praktické školy a vyšší odborné školy. Vedle škol, které nabízejí jeden typ vzdělání (obvykle gymnázia), jsou i školy kombinované, které nabízejí více typů vzdělávání (např. SOU a SOŠ nebo SOŠ a VOŠ apod.). Nejvíce jsou zastoupeny školy, které poskytují obory středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (66 %). Následují školy s obory středního vzdělání s výučním listem (47 %), gymnázia (28 %), vyšší odborné školy (9 %). Praktické školy a konzervatoře jsou zastoupeny jen jednotlivě a jejich podíl činí 2 %.

Graf 2: Zastoupení škol v datovém souboru

Graf 3: Zastoupení škol v datovém souboru podle zřizovatele

Největší zastoupení škol v datovém souboru podle zřizovatele mají kraje a to 79 %. Podíl soukromých škol je výrazně nižší (15 %). Podíl církevních škol činí 4 % a zastoupení škol, kde je zřizovatel jiný, dosahuje jen 2 %.

1.3 Vnímání důležitosti plánovaných povinných oblastí intervencí školami v Plzeňském kraji

Střední a vyšší odborné školy v Plzeňském kraji měly možnost hodnotit důležitost 7 povinných a 4 nepovinných oblastí pro Krajský akční plán. Z hlediska prioritizace povinných oblastí **školy zdůrazňují především oblast rozvoje infrastruktury škol a podporu odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů.** Školy dále považují za důležitou oblast podpory kompetencí

k podnikavosti a polytechnické vzdělávání. Ve srovnání s ostatními oblastmi je hodnocena jako nejméně důležitá oblast celoživotního učení a inkluzivní vzdělávání.

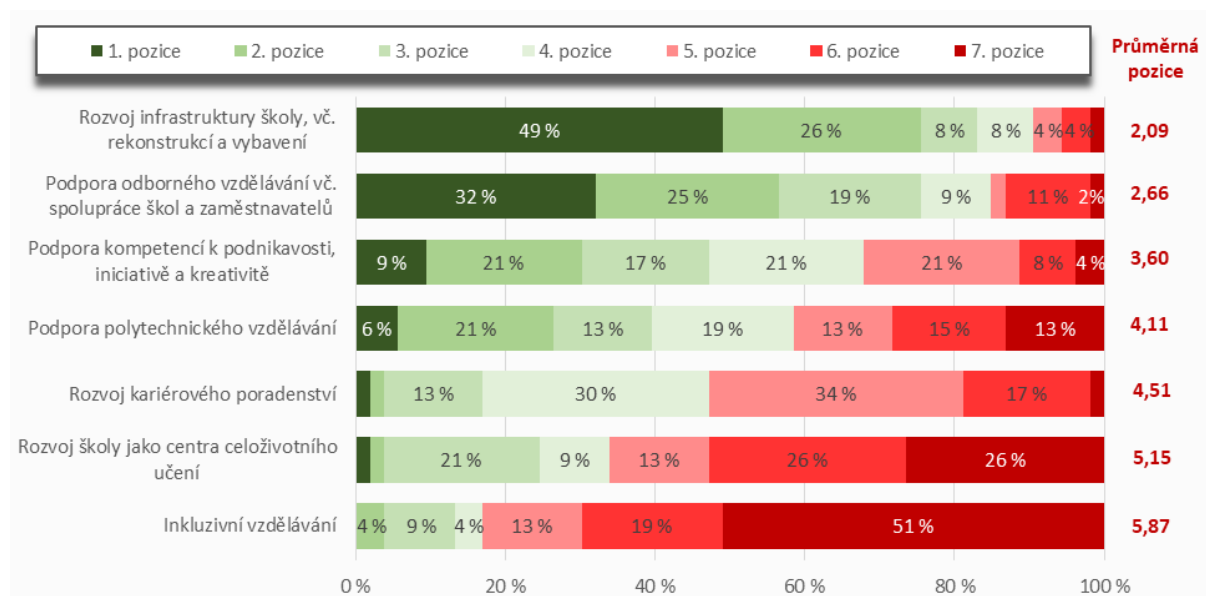
Pro střední a vyšší odborné školy v Plzeňském kraji je jednoznačně nejdůležitější oblastí rozvoj infrastruktury včetně rekonstrukcí a vybavení škol. Oblasti infrastruktury přisoudilo nejvyšší míru důležitosti 49 % škol, dalších 26 % škol ji zařadilo na druhou pozici. Třetí pozici oblasti infrastruktury přisoudilo 8 % škol v kraji a na čtvrtou pozici tuto oblast umístilo rovněž 8 % škol, na méně důležitých pozicích se tato priorita objevovala již zřídka.

Na druhém místě je podle hodnocení škol podpora odborného vzdělávání, zahrnující i spolupráci škol a zaměstnavatelů. Na 32 % škol považuje tuto oblast za nejdůležitější a 25 % škol ji zařadilo na druhou pozici.

Ostatní oblasti již jsou hodnoceny s větším odstupem jako méně podstatné. Třetí nejdůležitější oblastí je podle škol podpora kompetencí k podnikavosti, kreativitě a iniciativě. Tuto oblast považuje za nejdůležitější 9 % škol a na druhé místo ji řadí 21 % škol v Plzeňském kraji. O něco nižší celkovou důležitost připisují školy v Plzeňském kraji podpoře polytechnického vzdělávání. Pouze pro 6 % škol je tato oblast zdaleka nejdůležitější a 21 % škol ji pak řadí na druhou pozici.

Na základě porovnání jednotlivých oblastí je školami v Plzeňském kraji přisuzována menší důležitost rozvoji kariérového poradenství a rozvoji školy jako centra celoživotního učení. Nejmenší význam ve srovnání s jednotlivými oblastmi intervencí pak přisuzovaly školy rozvoji inkluzivního vzdělávání, kterou celých 51 % škol řadilo na nejnižší pozici.

Graf 4: Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v Plzeňském kraji

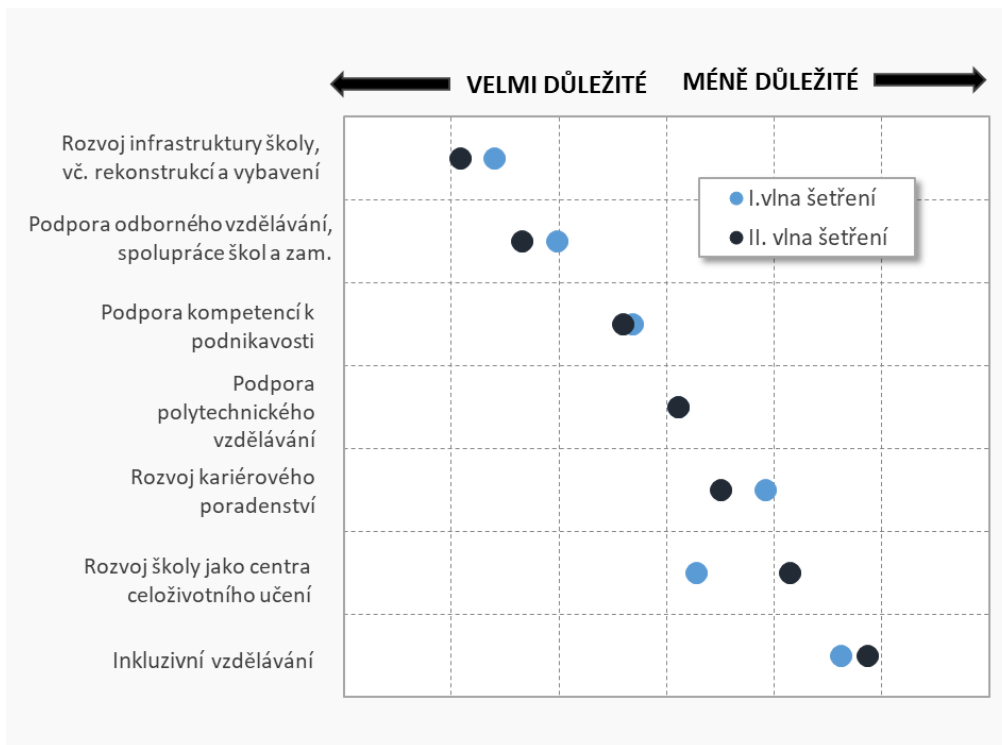

Pozn. Jednotlivé oblasti jsou seřazeny podle průměrné pozice, která byla školami pro danou oblast přiřazena.

1.3.1 Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

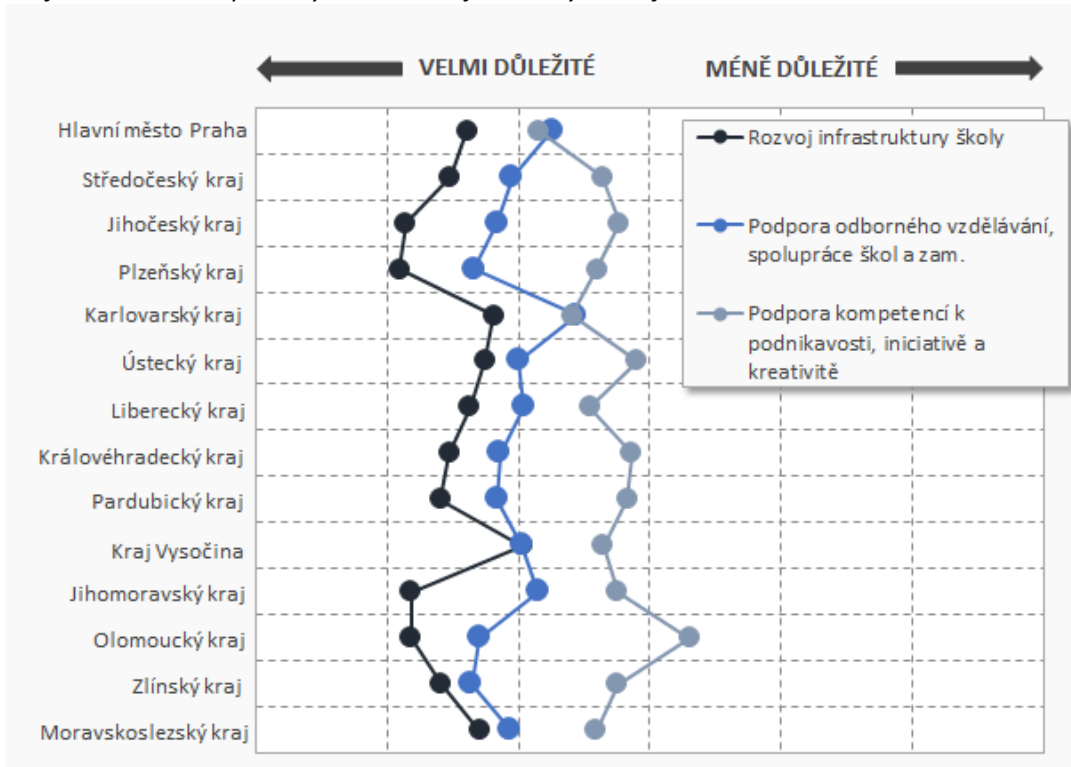
Oproti roku 2015/2016 školy ještě více akcentují důležitost rozvoje infrastruktury škol, včetně rekonstrukcí a vybavení a podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů. **Nárůst důležitosti** je patrný také v případě rozvoje kariérového poradenství. Výrazný **propad** v hodnocení důležitosti lze pozorovat v případě rozvoje škol jako center celoživotního učení, určitý pokles důležitosti je patrný také v případě inkluzivního vzdělávání.

Graf 5: Srovnání prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v čase – Plzeňský kraj

Vymezené tři nejdůležitější povinné oblasti rozvoje škol v Plzeňském kraji – rozvoj infrastruktury školy, podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, a podpora kompetencí k podnikavosti, kreativitě a iniciativě – jsou v jednotlivých krajích hodnoceny odlišně.

Graf 6: Prioritizace povinných oblastí v jednotlivých krajích

Rozvoj infrastruktury školy je prioritní oblastí téměř ve všech krajích, zejména pak pro školy v Plzeňském, Jihočeském, Jihomoravském a Olomouckém kraji. Školy v Libereckém kraji této oblasti přiřkládají spíše podprůměrný význam.

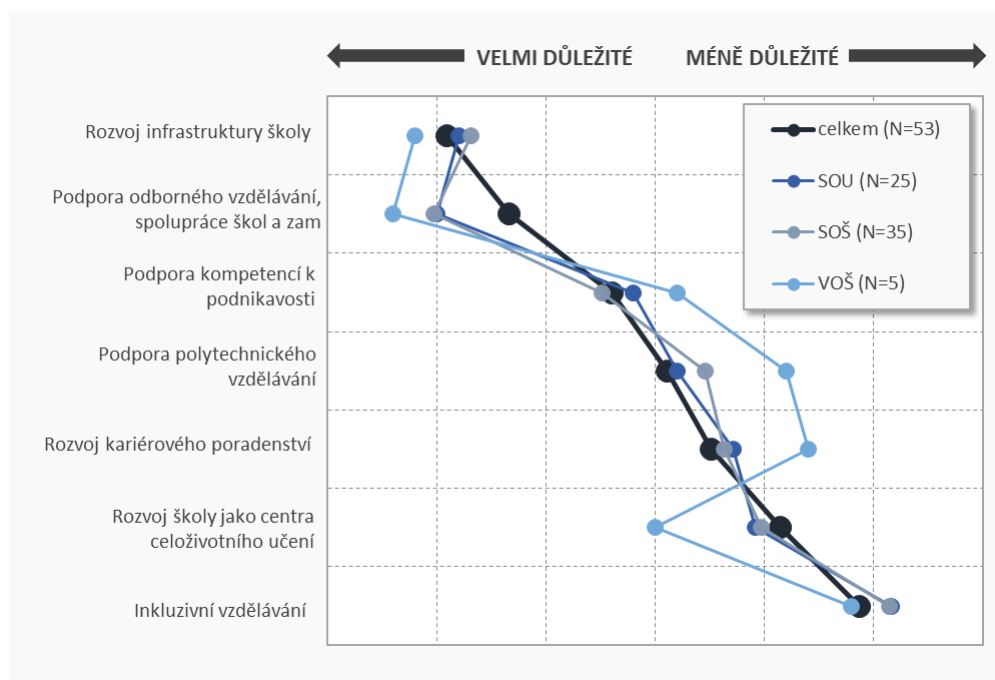
Ve srovnání se všemi kraji v ČR je **důležitost podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů**, deklarována především ve Zlínském, Plzeňském a Olomouckém kraji. Pro Liberecký kraj je tato oblast spíše průměrně důležitá.

Podpora kompetencí k podnikavosti je považována za velmi důležitou zejména v Hlavním městě Praha, dále pak také v Karlovarském, Libereckém a Moravskoslezském kraji. Na druhou stranu Olomoucký kraj uvádí relativně nízkou míru důležitosti této oblasti.

1.4 Rozdíly ve vnímání důležitosti plánovaných povinných oblastí intervencí podle typu školy (II. vlna dotazníkového šetření)

Hodnocení důležitosti povinných oblastí pro Krajské akční plány se ve velké míře liší v závislosti na typu školy.

Graf 7: Prioritizace povinných oblastí v Plzeňském kraji – SOU, SOŠ a VOŠ

SOU, SOŠ a VOŠ v Plzeňském kraji vyzdvihují především důležitost rozvoje infrastruktury školy a oblasti podpory odborného vzdělávání včetně spolupráce se zaměstnavateli.

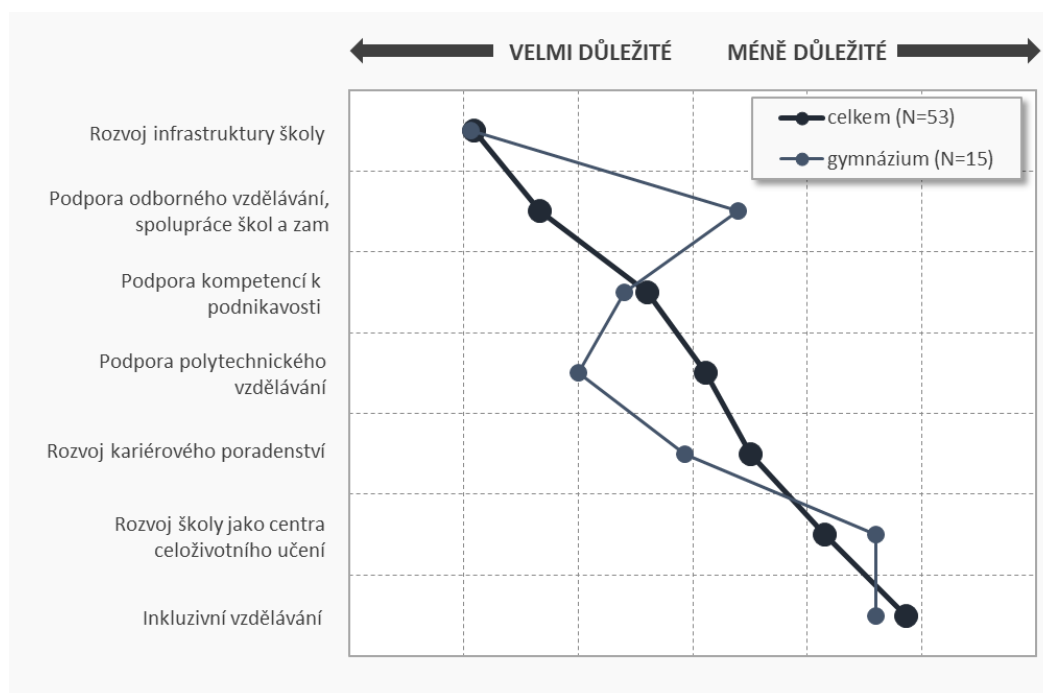
Střední odborná učiliště pak kladou **důraz také na oblast podpory kompetencí k podnikavosti a podporu polytechnického vzdělávání**. Ve srovnání s ostatními povinnými oblastmi považují střední odborná učiliště za již méně významné oblast rozvoje kariérového poradenství, rozvoje školy jako centra celoživotního učení a oblast inkluzivního vzdělávání.

SOŠ se od SOU příliš neliší. Prioritami SOŠ jsou rovněž rozvoj infrastruktury školy a podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol a zaměstnavatelů. Naopak nejnižší důležitost přisuzují inkluzivnímu vzdělávání. **V případě vyšších odborných škol je mimo rozvoj infrastruktury školy a oblast podpory odborného vzdělávání důraz kladen v tomto kraji také na oblast rozvoje školy jako centra celoživotního učení.**

Ve srovnání s výsledky hodnocení povinných oblastí za celý kraj je pro SOU, SOŠ a VOŠ důležitější podpora odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, zejména pro VOŠ. Pro VOŠ je naopak o něco méně podstatná podpora kompetencí k podnikavosti. V případě VOŠ je dále menší důraz kladen na podporu polytechnického vzdělávání a kariérového poradenství, naopak v porovnání s výsledky za celý kraj i ve srovnání s ostatními typy škol je pro ně důležitější rozvoj školy jako centra celoživotního učení.

V případě **gymnází** je kladen důraz zejména na **rozvoj infrastruktury školy, dále pak na podporu polytechnického vzdělávání, podporu kompetencí k podnikavosti** a rozvoj kariérového poradenství. Naopak menší důraz, blíže úrovni průměrných hodnot z hlediska kraje kladou gymnázia na rozvoj školy jako centra celoživotního učení a inkluzivní vzdělávání.

Graf 8: Prioritizace povinných oblastí v Plzeňském kraji – gymnázium

Malou důležitost gymnázia pak v souladu se svým všeobecným zaměřením přisuzují podpoře odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů.

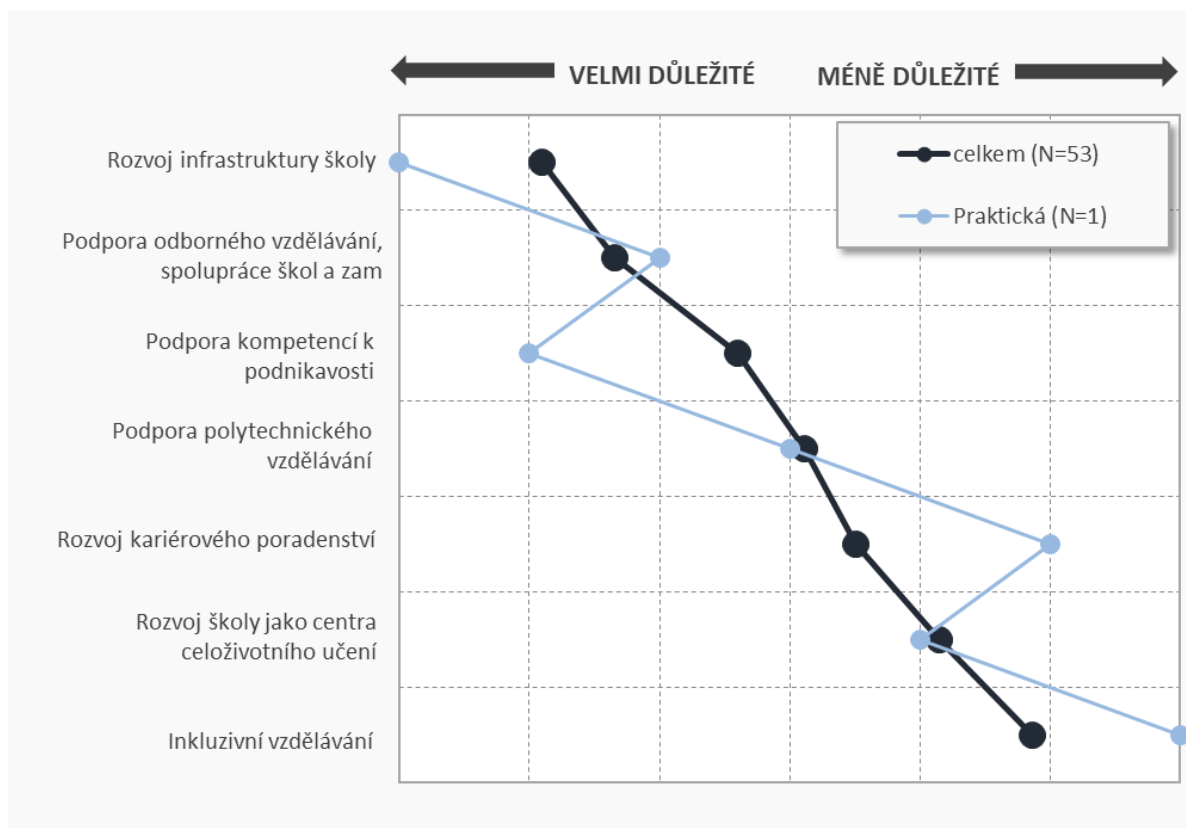
Z porovnání důležitosti jednotlivých oblastí pro gymnázia s celkovým hodnocením škol v Plzeňském kraji vyplývá, že pro gymnázia je přibližně na stejné úrovni důležitosti oblast infrastruktury školy a podpora rozvoje kompetencí k podnikavosti. Naopak **výrazně menší důležitost gymnázia přisuzují oblasti podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů**. Vyšší důraz pak kladou na oblast polytechnického vzdělávání a kariérové poradenství.

Pro **praktické školy** jsou prioritami **rozvoj infrastruktury školy a podpora kompetencí k podnikavosti**. Z dalších oblastí je pak pro praktické školy důležitá podpora odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli a podpora polytechnického vzdělávání.

Relativně nejmenší důležitost pak přisuzují praktické školy rozvoji kariérového poradenství, rozvoje školy jako centra celoživotního učení a inkluzivnímu vzdělávání.

Oproti celkovým výsledkům za kraj kladou praktické školy vyšší důraz zejména na rozvoj infrastruktury školy a podporu kompetencí k podnikavosti. Naopak menší důraz praktické školy kladou na rozvoj kariérového poradenství a inkluzivní vzdělávání.

Graf 9: Prioritizace povinných oblastí v Plzeňském kraji – praktická škola

Pro konzervatoře jsou nejdůležitější oblastí **rozvoj infrastruktury školy a podpora kompetencí k podnikavosti**, naopak nejméně podstatné jsou inkluzivní vzdělávání a podpora polytechnického vzdělávání.

Tab. 2: Prioritizace povinných oblastí v Plzeňském kraji – konzervatoř

Průměrná důležitost povinných oblastí (1=nejdůležitější; 7=nejméně důležitá)		
	Celkem (N=53)	Konzervatoř (N=1)
Rozvoj infrastruktury školy	2,1	1,0
Podpora kompetencí k podnikavosti	3,6	2,0
Podpora odborného vzdělávání	2,7	3,0
Rozvoj školy jako centra celoživotního učení	5,2	4,0
Rozvoj kariérového poradenství	4,5	5,0
Inkluzivní vzdělávání	5,9	6,0
Podpora polytechnického vzdělávání	4,1	7,0

1.5 Hlavní zjištění o tematických oblastech z šetření pro Krajský akční plán v Plzeňském kraji v povinných intervencích

V následující části se vždy nachází tři aktivity, překážky a opatření, které jsou školami nejčastěji zmiňované. Uvádíme také současnou úroveň pokročilosti a její srovnání s r. 2015. **Podrobnější informace včetně porovnání výsledků druhého šetření s předchozím jsou uvedeny v příloze s doprovodnými grafy a tabulkami.**

1.5.1 Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů

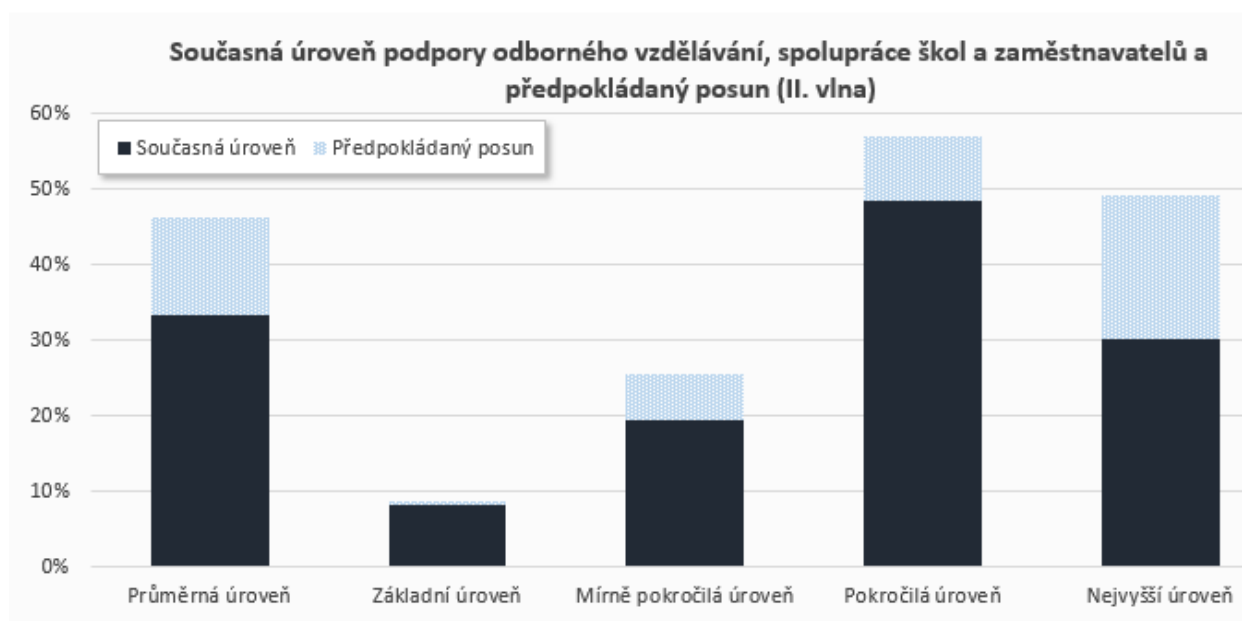
Střední a vyšší odborné školy v rámci rozvoje této intervence především **realizují přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce (89 %)** a zajišťují **odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů (75 %)**. Téměř polovina škol využívá účasti zástupců zaměstnavatelů na závěrečných zkouškách (49 %) či poskytuje kariérové poradenství ve spolupráci se zaměstnavateli (49 %).

Mezi nejčastější **překážky**, na které školy v této intervenci narážejí, se řadí **finanční náročnost zdravotních prohlídek a pojištění žáků** školy před vstupem na pracoviště zaměstnavatele (47 %), **nedostatečná disciplinovanost a motivovanost žáků** pro práci v reálném pracovním prostředí (34 %) a nemožnost firem přizpůsobit se vzdělávacím potřebám žáků (32 %).

V této povinné intervenci by **67 % škol přivítalo přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce** odborných předmětů či odborného výcviku, **58 % škol má zájem o odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů**. Školy rovněž považují za potřebné zajištění financí na organizaci, pomůcky, pojištění a dojíždění k zaměstnavatelům na odborný výcvik či odborné předměty (57 %) nebo stáže žáků v zahraničních firmách za účelem podpory výuky cizích jazyků (57 %).

1.5.1.1 Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy v rámci této oblasti rozvíjejí aktivity, které lze zařadit především do **pokročilé úrovně (48 %)** a do **nejvyšší úrovně (30 %)**. Školy se plánují do budoucna soustředit na rozvíjení činností, které lze zařadit do především do nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 19 %).

Základní úroveň – podpora odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli probíhá pouze v omezené (základní) podobě

Mírně pokročilá úroveň – spolupráce se zaměstnavateli není systematická, probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (stáže pro učitele, zapojení odborníků z praxe, zapojení žáků do praktických aktivit)

Pokročilá úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli (smlouva o spolupráci, účast zaměstnavatelů u zkoušek, odborný výcvik v modelovém pracovním prostředí)

Nejvyšší úroveň – systematická spolupráce se zaměstnavateli doplněna o další aktivity (škola vyjednává se zaměstnavateli obsah odborného výcviku a praxe, zaměstnavatelé se aktivně podílejí na náborových aktivitách školy a finančně školu/vybrané žáky podporují)

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 školy vykazují **častěji činnosti spadající do pokročilé úrovně** (nárůst o 11 p. b.) a **nejvyšší úrovně** (nárůst o 10 p. b.).

Úroveň současného stavu - časové srovnání	I. vlna	II.vlna	Rozdíl
Průměrná úroveň	25%	33%	8%
Základní úroveň	13%	8%	-5%
Mírně pokročilá úroveň	22%	19%	-3%
Pokročilá úroveň	37%	48%	11%
Nejvyšší úroveň	20%	30%	10%

1.5.2 Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě

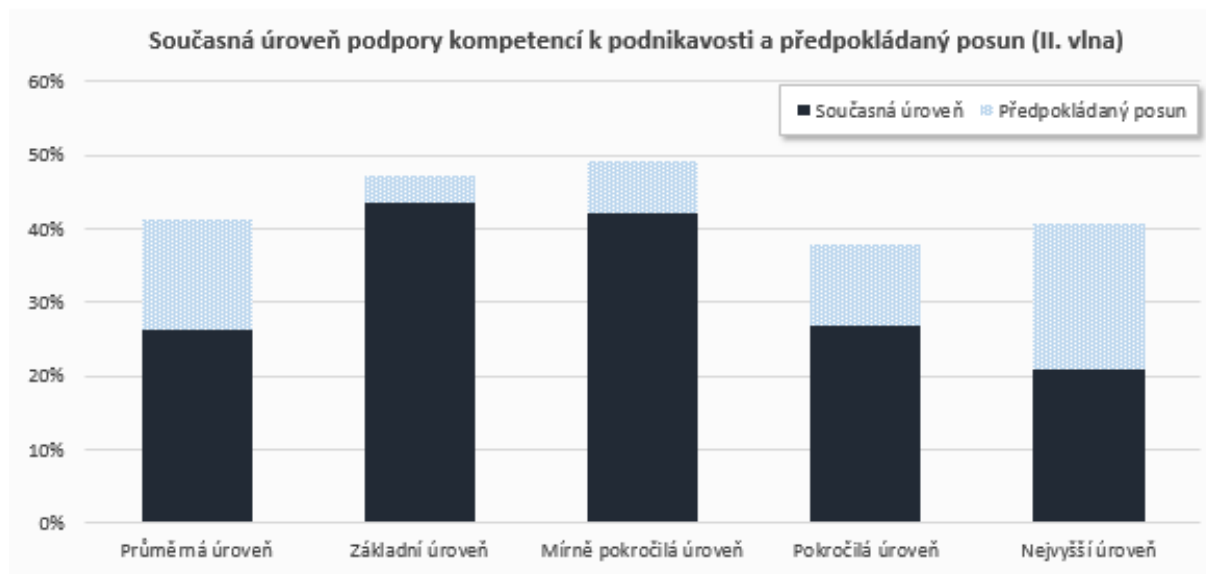
Povinná intervence, která se umístila v souhrnu priorit škol na třetí pozici, je podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě. Školy v rámci jejího rozvoje především **učí žáky myslet kriticky, vnímat problémy ve svém okolí a nacházet inovativní podnikatelská řešení (72 %)**. Dále také **vychovávají své žáky k podnikavosti**, a to jak v rámci **všeobecného (60 %)**, tak **odborného (58 %) vzdělávání**.

Značná část škol (70 %) Plzeňského kraje se potýká s **nedostatkem finančních prostředků** pro realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku. Zhruba polovina škol (51 %) naráží na **malý zájem žáků** o ekonomické aktivity, cvičení, projekty a jen nepatrně menší podíl škol trápí **malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů** o spolupráci se školami na tématu (45 %).

Nejčastěji uváděným **opatřením, které by školám pomohlo** v rozvoji této intervence, je **podpora školních projektů**, jako jsou dny otevřených dveří pro děti z MŠ a žáky ze ZŠ, školní plesy apod. (75 %). Školy by dále ve značné míře uvítaly **přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe** (úspěšného mladého podnikatele) ve výuce (72 %) a 68 % škol by mělo zájem o kvalitativní či kvantitativní **zlepšení ICT vybavení**.

1.5.2.1 Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy v rámci této oblasti rozvíjejí aktivity, které lze zařadit **především do základní úrovně (43 %) a pokročilé úrovně (42 %)**. Školy se plánují zaměřit na rozvíjení oblastí v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 20 %) a pokročilé úrovně (nárůst o 11 %).

Základní úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá na informativní bázi, škola tuto oblast podporuje tak, jak je zadáno v RVP

Mírně pokročilá úroveň – podpora kompetencí k podnikavosti probíhá pouze v podobě dílčích aktivit, bez celkové strategie (zapojení do projektů ESF, mezinárodních programů Leonardo Da Vinci, využití těchto zkušeností bez celkové koncepce)

Pokročilá úroveň – systematický a aktivní rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti (škola spolupracuje s celorepublikovými iniciativami na podporu podnikavosti – CEFIF, spoluúčast na projektech na celostátní nebo krajské úrovni, pravidelné využívání informací a podnětů k rozvoji oblasti)

Nejvyšší úroveň – systematický rozvoj podpory kompetencí k podnikavosti je jednou z priorit školy, pro oblast je vyčleněn pracovník školy, který se o aktivity podporující podnikavost a koordinaci učitelů a je doplňován dalšími dílčími aktivitami (projektové dny, konzultace a exkurze, aktivní zapojení žáků do vedení vyučování, kooperace s podnikateli z okolí)

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 školy vykazují častěji činnosti spadající do nejvyšší úrovně (nárůst o 8 p. b.).

Úroveň současného stavu - časové srovnání	I. vlna	II. vlna	Rozdíl
Průměrná úroveň	21%	26%	5%
Základní úroveň	45%	43%	-1%
Mírně pokročilá úroveň	43%	42%	-1%
Pokročilá úroveň	22%	27%	4%
Nejvyšší úroveň	13%	21%	8%

1.5.3 Podpora polytechnického vzdělávání

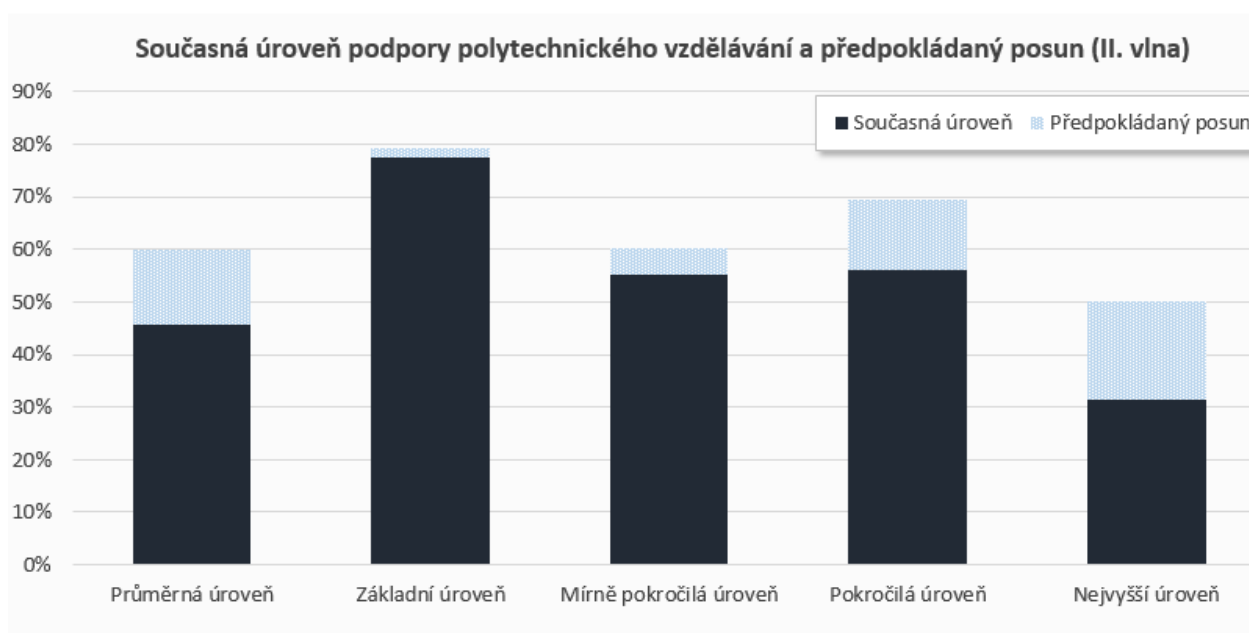
Značná část škol Plzeňského kraje zahrnuje do výuky polytechnických předmětů **laboratorní cvičení, pokusy, exkurze či projektovou výuku** a stejný podíl škol **zapojuje žáky do soutěží či olympiád** (shodně **79 %**). Hojně realizované jsou také **motivační akce pro žáky ZŠ (70 %)**.

Nejčastěji se školy potýkají se **zastaralým IT vybavením pro výuku (70 %)**. Dále narážejí také na **nedostatek financí na úhradu vedení nepovinných předmětů (62 %)** a nedostatečnou **motivaci žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání (60 %)**.

Mezi **nejžádanější opatření** napomáhající rozvoji polytechnického vzdělávání lze zařadit **zvýšení počtu a kvality PC, notebooků či tabletů ve škole (87 %)** či nákup **softwarového vybavení** do škol pro podporu rozvoje polytechnického vzdělání (77 %), resp. zvýšení kvality softwarového vybavení školy (74 %). Za potřebnou je považována také možnost **nákupu učebnic, pomůcek či výukových materiálů (74 %)**.

1.5.3.1 Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy v rámci této oblasti rozvíjejí aktivity, které lze **zařadit především do základní úrovně (77 %), pokročilé (56 %) a mírně pokročilé úrovně (55 %)**. Do budoucna školy plánují rozvíjet především aktivity spadající do nejvyšší (nárůst o 19 %) a pokročilé úrovně (nárůst o 14 %).

Základní úroveň – podpora polytechnického vzdělávání je omezena na realizaci pouze v souladu RVP vyučovaných oborů

Mírně pokročilá úroveň – podpora polytechnického vzdělávání probíhá pouze v podobě dílčích aktivit (rozvíjení znalostí a dovedností, které jsou součástí polytechnického vzdělávání, motivační akce pro ZŠ, aplikace různých metod ve výuce – skupinová práce, projektová výuka, laboratorní cvičení, praxe atd.)

Pokročilá úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání (vzájemné propojení polytechnických předmětů a provázání s výukou matematiky, realizace aktivit nad rámec RVP, zapojování do soutěží, spolupráce se ZŠ v regionu)

Nejvyšší úroveň – systematická podpora polytechnického vzdělávání a podpora v rámci dílčích aktivit (zpracované plány výuky polytechnických předmětů a matematiky, které jsou vzájemně provázány, individuální podpora žáků, spolupráce s VŠ v rámci maturitních oborů, podpora samostatné práce žáků – spolupráce se zaměstnavateli, VŠ a výzkumnými institucemi)

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 školy vykazují **častěji činnosti spadající do pokročilé úrovně (nárůst o 11 p. b.) a nejvyšší úrovně (nárůst o 8 p. b.)**.

Úroveň současného stavu - časové srovnání	I. vlna	II. vlna	Rozdíl
Průměrná úroveň	37%	46%	9%
Základní úroveň	71%	77%	6%
Mírně pokročilá úroveň	50%	55%	5%
Pokročilá úroveň	45%	56%	11%
Nejvyšší úroveň	23%	31%	8%

1.5.4 Rozvoj kariérového poradenství

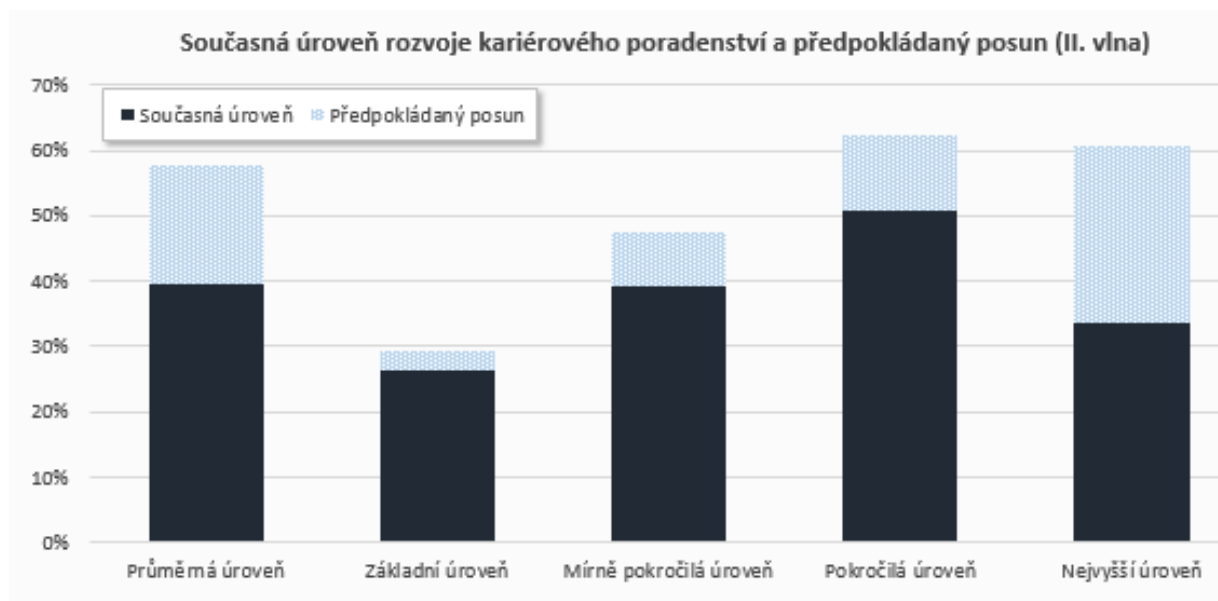
Nejčastější aktivitou, které se školy věnují, je jednoznačně **organizování exkurzí a besed** pro kariérovou orientaci žáků (**94 %**). Školy také v hojné míře **spolupracují se zaměstnavateli či VŠ při náborových aktivitách (85 %)** či zapojují **odborníky z praxe do výuky a dalších aktivit školy (85 %)**.

Dalšímu rozvoji kariérového poradenství nejčastěji brání **nedostatek finančních prostředků pro zajištění kariérového poradenství ve škole (74 %)**, **nízká časová dotace** pro poskytování služeb kariérového poradenství (60 %) a **malý zájem o tuto problematiku ze strany žáků a rodičů (57 %)**.

V opatřeních, která by školám nejvíce pomohla, se zrcadlí již zmíněné překážky. Mezi nejčastěji uváděné patří především **finanční prostředky** na realizaci **exkurzí a besed (89 %)** a dále také vytvoření odpovídající **časové dotace vyučujícím** pro poskytování služeb kariérového poradenství (60 %). Více než polovina škol by měla zájem o **zapojení externích odborníků v oblasti kariérového poradenství** či o **exkurze do provozů různých zaměstnavatelů pro vyučující SŠ i ZŠ (shodně 58 %)**.

1.5.4.1 Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy v rámci této oblasti rozvíjejí aktivity, které lze zařadit především do **pokročilé (51 %)** a **mírně pokročilé úrovně (39 %)**. Do budoucna se hodljají zaměřovat na činnosti spadající do nejvyšší úrovně (předpokládaný nárůst o 27 %).

Základní úroveň – kariérové poradenství je realizováno pouze ve své základní podobě, škola nemá komplexní pojetí výuky pro realizaci vzdělávací oblasti či průřezového tématu Člověk a svět práce

Mírně pokročilá úroveň – škola se snaží oblast kariérového poradenství dále rozvíjet a problematiku propojovat s výukou dalších předmětů, kariérové poradenství se omezuje na žáky, kteří potřebují změnit obor

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí kariérového poradenství, služby kariérového poradenství obsahují prvky prevence předčasných odchodů, škola v rámci této oblasti příležitostně spolupracuje s externími odborníky a sociálními partnery, kariérové poradenství je využíváno především vyššími ročníky, pozornost je věnována žákům se spec. vzdělávacími potřebami

Nejvyšší úroveň – škola má interní systém pro poskytování služeb kariérového poradenství, do kterého jsou zapojeni také externí pracovníci, oblast kariérového poradenství je rozvíjena dalšími činnostmi (pozice kariérového a výchovného poradce jsou oddělené, škola systematicky sleduje předčasné odchody ze vzdělávání a s výsledky cíleně pracuje, nabízí poradenství všem žákům, výuka je zaměřena na utváření pozitivního vztahu k profesi či dalšímu studiu)

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 školy častěji vykazují činnosti spadající do nejvyšší úrovně (nárůst o 12 p. b.) a pokročilé úrovně (nárůst o 9 p. b.).

Úroveň současného stavu - časové srovnání	I. vlna	II.vlna	Rozdíl
Průměrná úroveň	31%	40%	9%
Základní úroveň	27%	26%	-1%
Mírně pokročilá úroveň	38%	39%	1%
Pokročilá úroveň	42%	51%	9%
Nejvyšší úroveň	21%	34%	12%

1.5.5 Rozvoj školy jako centra celoživotního učení

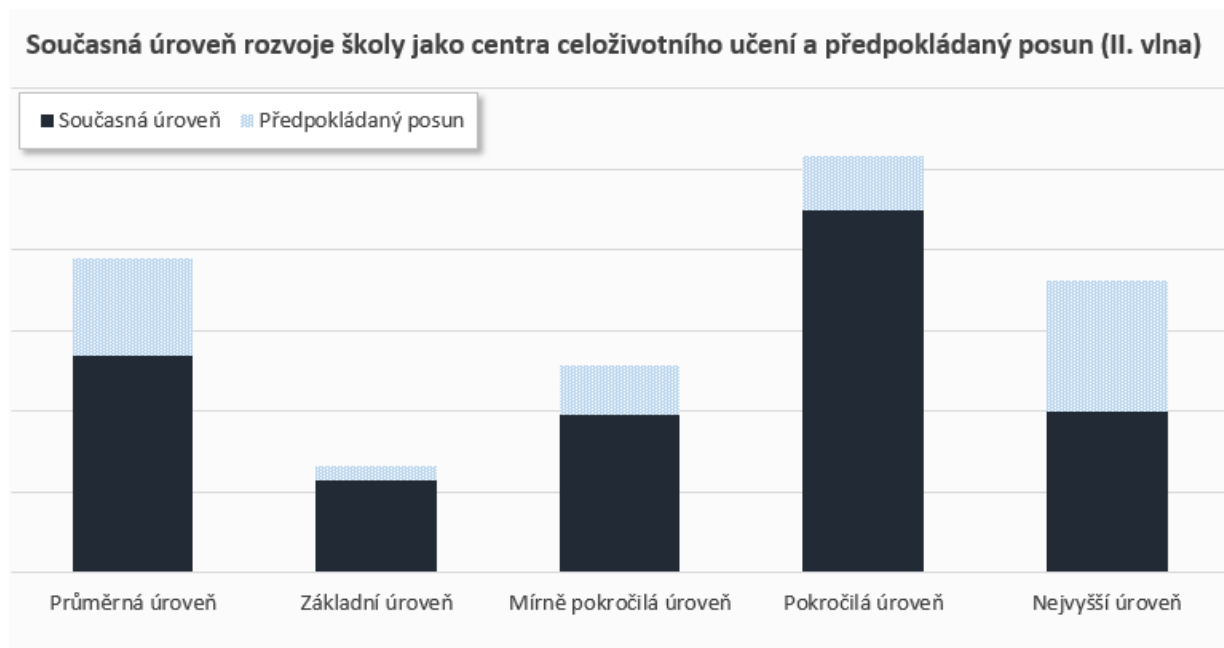
V rámci rozvoje školy jako centra celoživotního učení **se školy věnují především zájmovému vzdělávání pro veřejnost (51 %)**. Relativně často realizují také **další vzdělávání pedagogů (38 %)**, odborné vzdělávání **pro zaměstnavatele (32 %)** či vzdělávání **v oblasti ICT dovedností**, a to jak na objednávku firem, tak i zájmové pro občany (32%).

Mezi nejčastější **překážky** pro školy v rozvoji celoživotního učení na škole patří **nedostatek financí pro pracovníka, který by tuto oblast na škole zaštiťoval (68 %)**, **malý zájem dospělých** o další vzdělávání (58 %) či **malý zájem pedagogů** o výuku v programech dalšího vzdělávání (57 %).

Naopak **školy by přivítaly zlepšení ICT** školy po kvalitativní či kvantitativní stránce (57 %), **finance na kvalitní materiál** (55 %) či **zapojení odborníků** z mimoškolního prostředí jako lektorů (53 %).

1.5.5.1 Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy v rámci této oblasti rozvíjejí aktivity, které lze zařadit **především do pokročilé úrovně (45 %)**. 20 % škol realizuje činnosti, které lze zařadit **do nejvyšší úrovně a 19 % v rámci mírně pokročilé úrovně**. Nejvýraznější posun školy plánují v rámci činností spadajících do nejvyšší úrovně (předpokládaný posun o 16 %).

Základní úroveň – dalším vzděláváním se škola nezabývá, není součástí vize školy

Mírně pokročilá úroveň – další vzdělávání je realizováno pouze okrajově, prostřednictvím dílčích aktivit

Pokročilá úroveň – škola se snaží další vzdělávání rozvíjet (občasná spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, lektory dalšího vzdělávání jsou pracovníci školy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, škola je autorizovanou osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb.)

Nejvyšší úroveň – další vzdělávání je plnohodnotnou součástí práce školy a je systematicky rozvíjeno (spolupráce s úřady práce a zaměstnavateli, realizace kurzů pro samoplátce, příprava programů dalšího vzdělávání, škola je autorizovaná osobou pro některou z profesních kvalifikací podle zákona 179/2006 Sb. a realizuje kurzy, za realizaci dalšího vzdělávání odpovídá pověřený pracovník školy, většina lektorů prošla vzděláváním v oblasti lektorských dovedností, realizace zájmového a občanského vzdělávání)

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 **nedochází v této oblasti k výraznějším posunům**. Školy se ve srovnání s předchozí vlnou mírně posunuly v rámci činností spadajících do nejvyšší úrovně (posun o 4 p. b.) a pokročilé úrovně (posun o 3 p. b.).

Úroveň současného stavu - časové srovnání	I. vlna	II. vlna	Rozdíl
Průměrná úroveň	24%	27%	3%
Základní úroveň	15%	11%	-4%
Mírně pokročilá úroveň	19%	19%	1%
Pokročilá úroveň	42%	45%	3%
Nejvyšší úroveň	16%	20%	4%

1.5.6 Inkluzivní vzdělávání

Z výsledků šetření vyplývá, že **inkluzivní vzdělávání nepatří mezi priority většiny škol**. Na první tři pozice se dostalo jen u 13 % škol. Přesto k aktivitám, na kterých se podílí drtivá většina škol, patří **evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (96 %)**, **zohledňování charakteru obtíží žáků v průběhu přijímacího řízení i při ukončování studia (92 %)**, **volba vhodných forem, metod a stylu výuky v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků (91 %)** a **spolupráce škol se školskými poradenskými zařízeními při péči o žáky se speciálními potřebami (91 %)**.

K nejčastěji zmiňovaným překážkám v realizaci inkluzivního vzdělávání patří **nedostatek finančních prostředků (49 %)**, **nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání (42 %)** a **příliš vysoký počet žáků ve třídě (40 %)**.

V nejčastěji požadovaných opatřeních se podobně jako u kariérového poradenství odráží výše uvedené překážky. Školy uváděly, že by jim **nejvíce pomohlo vytvoření odpovídajících finančních (79 %)**, **resp. personálních (55 %) podmínek** a dále také zajištění **metodické podpory** inkluzivního vzdělávání ve škole (49 %).

1.5.6.1 Vyhodnocení výsledků II. vlny šetření:

Školy deklarují **především činnosti v rámci základní úrovně (69 %) a mírně pokročilé úrovně (58 %)**. **47 % škol realizuje činnosti, které lze zařadit do pokročilé úrovně**. Posun lze předpokládat především v rámci nejvyšší úrovně (předpokládaný nárůst o 22 %).

Základní úroveň – inkluzivní vzdělávání je rozvíjeno pouze v podobě dílčích aktivit (škola přijímá žáky se spec. vzdělávacími potřebami, vyučující se jim věnují podle svých možností ve vazbě na platnou legislativu, vedení umožňuje pedagog. sboru vzdělávání s problematikou inkluzivního vzdělávání, na škole působí poradenské pracoviště)

Mírně pokročilá úroveň – škola má v rámci inkluzivního vzdělávání zpracovanou strategii a plán pedagogické podpory (práce s integrovanými žáky, vytváření vhodných podmínek pro integraci, součástí plánu vzdělávání pedagog. pracovníků je také vzdělávání v oblasti inkluze, škola zohledňuje charakter obtíží v průběhu zkoušek, vyučující jsou obeznámeni se spec. vzdělávacími potřebami žáků a využívají formativního hodnocení, prostory školy jsou částečně dostupné všem žákům)

Pokročilá úroveň – škola má zpracované komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání (u žáků se spec. vzdělávacími potřebami škola pracuje s individuálními vzdělávacími a výchovnými plány, vyučující v plné šíři využívají pedagogickou diagnostiku, škola spolupracuje se zaměstnavateli a umožňuje žákům se spec. vzdělávacími potřebami realizovat odborný výcvik a praxi, s některými žáky se spec. vzdělávacími potřebami spolupracuje asistent pedagoga, na škole je rozšířené poradenské pracoviště, prostory školy jsou dostupné všem žákům)

Nejvyšší úroveň – komplexní pojetí inkluzivního vzdělávání je školou dále rozšiřováno (tvorba plánů inkluzivního rozvoje školy, realizace plánů je metodicky řízena a koordinována, zaměstnavatelé vytvářejí žákům se spec. vzdělávacími potřebami vhodné podmínky, škola spolupracuje při péči o žáky se spec. vzdělávacími potřebami s dalšími institucemi a specialisty, prostředí školy je přizpůsobeno všem žákům)

Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 školy vykazují častěji činnosti spadající do pokročilé úrovně (nárůst o 12 p. b.).

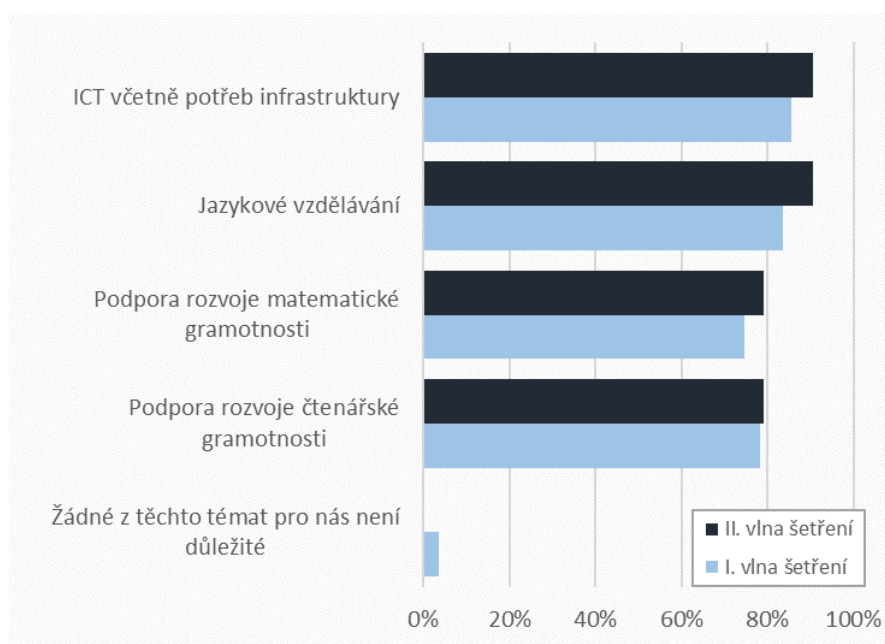
Úroveň současného stavu - časové srovnání	I. vlna	II. vlna	Rozdíl
Průměrná úroveň	33%	41%	8%
Základní úroveň	66%	69%	3%
Mírně pokročilá úroveň	52%	58%	6%
Pokročilá úroveň	35%	47%	12%
Nejvyšší úroveň	15%	22%	7%

1.6 Hlavní zjištění o tematických oblastech z šetření pro Krajský akční plán v Plzeňském kraji v nepovinných oblastech

Zaměříme-li se na nepovinné oblasti, za **nejdůležitější** považují školy v Plzeňském kraji **jazykové vzdělávání** včetně potřeb infrastruktury a **oblast ICT**, včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí, konektivita škol). Uvedlo tak **shodně 91 % škol**. Oproti první vlně šetření **jde o nárůst důležitosti** (jazyky měly 85% a ICT 84%).

Podporu rozvoje matematické gramotnosti a podporu rozvoje **čtenářské gramotnosti** považuje za důležité shodně **79 % škol**. V první vlně to bylo u čtenářské gramotnosti 78 % a u matematické 75 %, takže i zde obě témata posílila.

Graf 10: Důležitost nepovinných oblastí v Plzeňském kraji

V této kapitole **nemáme k dispozici srovnání s první vlnou šetření v plném rozsahu**, protože v roce 2015 byla nepovinná témata v dotazníku rozpracována do jednodušší struktury. Srovnání nabízí jen otázka směřovaná k potřebným opatřením, která by školám podle jejich názoru nejvíce pomohla v rozvoji oblasti.

1.6.1 Jazykové vzdělávání

Školy se v rámci této oblasti soustředí především na podporu žáků ohrožených školním neúspěchem prostřednictvím **doučování a konzultací (73 %)**, na **výuku dalšího cizího jazyka (73 %)**, podporu nadaných žáků prostřednictvím **soutěží a olympiád (73 %)**, **další vzdělávání vyučujících cizího jazyka (73 %)** a na **lokální mobilitu žáků (71 %)**.

Školy se v rámci této oblasti potýkají především s **nízkou vstupní úrovní jazykových znalostí žáků (73 %)**, **nedostatkem finančních zdrojů na nákup techniky a výukových materiálů (60 %)** a **nízkou motivovaností žáků (58 %)**.

V souvislosti s dalším rozvojem sledované oblasti by školám nejvíce pomohla **digitální podpora výuky cizích jazyků (77 %)**, vytvoření podmínek pro **diferenciaci výuky dle úrovně žáků (63 %)** a prostředky na zajištění **mobilit žáků (63 %)** a výukové materiály cizích jazyků s tematickým nebo odborným zaměřením (60 %). Školy dále zdůrazňují potřebu zajištění mobilit vyučujících do zahraničí s cílem posílit jejich jazykové kompetence (56 %) a potřebu prostředků na výuku vedenou kvalifikovaným rodilým mluvčím (54 %).

1.6.1.1 Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 je **většina uváděných opatření zmiňována méně často**. Výraznější pokles v odpovědích lze pozorovat v případě deklarované potřeby prostředků na zajištění mobility žáků (pokles o 27 p. b.), mobility vyučujících do zahraničí s cílem posílit jazykové kompetence (pokles o 25 p. b.) a podpory rozvoje čtenářské gramotnosti v cizím jazyce dle jazykové úrovně žáků (pokles o 20 p. b.).

Školy se v rámci této oblasti zaměřují zejména na **činnosti spadající do mírně pokročilé úrovně (31 %) a do pokročilé úrovně (také 31 %)**. Do budoucna by se školy rády zaměřily na činnosti, které lze zařadit do pokročilé úrovně (předpokládaný nárůst o 24 %).

Základní úroveň – Jazykové vzdělávání je na škole realizováno v souladu s RVP oborů, které se na škole vyučují, není zde však prakticky aplikována žádná ucelená koncepce podpory jejich výuky. Škola využívá tradiční výukové metody, efektivita výuky není na škole ověřována.

Mírně pokročilá úroveň – Škola využívá tradiční i moderní (aktivizační) výukové metody a jednotliví učitelé se snaží začleňovat nové metody v návaznosti na DVPP. Škola se nesystematicky účastní projektů mezinárodní mobility (např. Erasmus, eTwinning). DVPP probíhá nepravidelně a bez jasných výstupů (pracovní listy, plány hodin, dovednostní certifikáty) a přesahuje do výuky.

Pokročilá úroveň – Jazykové předmětové týmy cizích jazyků se snaží spolupracovat v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků s důrazem na konkrétní výstupy žáků. Efektivita výuky je pravidelně ověřována observacemi a testováním. Autoevaluace a vzájemné hodnocení mezi kolegy však není využíváno. Škola systematicky využívá ve výuce cizích jazyků moderní (aktivizační) výukové metody. Učitelé spolupracují při pravidelném zavádění nových metod výuky v návaznosti na DVPP.

Nejvyšší úroveň – Předmětové týmy cizích jazyků plně spolupracují v rámci ucelené koncepce podpory rozvoje výuky cizích jazyků (týmová výuka). Spolupráce probíhá i s dalšími předmětovými týmy (tandemová výuka, tvorba materiálů atd.). Nové metody výuky jsou nejen systematicky využívány, ale i sdíleny v rámci jednotlivých předmětových týmů i mezi nimi. Škola má kromě účasti na projektech vytvořeny vlastní sítě na podporu mezinárodní mobility žáků.

1.6.2 ICT (digitální kompetence)

Školy se v rámci této oblasti soustředí především na **využívání ICT techniky i v jiných předmětech, než jsou infromatické předměty (90 %), nastavení pravidel využívání ICT prostřednictvím školního řádu (75 %), podporu pedagogů k jejich dalšímu vzdělávání a rozvoji v oblasti ICT (75 %)**.

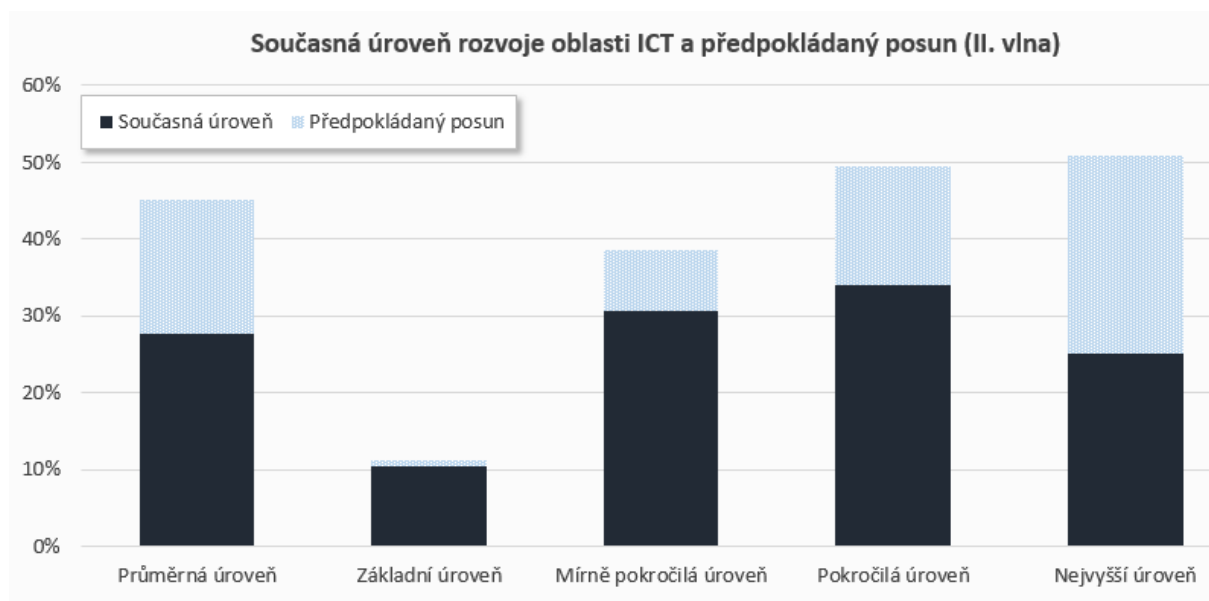
Potýkají se především s omezenou možností vyučujících řešit **problémy v souvislosti s využíváním ICT techniky** bez výrazného omezení chodu výuky (**48 %**), nedostatečnými a neodpovídajícími **prostory či vybavením školy (42 %)**, nedostatečným **vzděláním pedagogů** na škole v oblasti ICT (**42 %**).

V souvislosti s dalším rozvojem sledované oblasti by školám nejvíce pomohlo **lepší vybavení běžných tříd digitálními technologiemi a multimediální technikou (81 %)**, **vybavení ICT učeben** digitálními technologiemi a multimediální technikou (**75 %**), **pořízení licencí** pro aplikace a jejich aktualizace (**73 %**).

1.6.2.1 Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 je **většina uváděných opatření zmiňována méně často**. Nárůst lze pozorovat v případě opatření týkajících se **zajištění ICT asistenta učitele do výuky** (nárůst o 16 p. b.) a **vzdělávání zaměřeném na práci s novými technologiemi, novými službami, ovládáním SW a HW** (nárůst o 8 p. b.). Výraznější **pokles** v odpovědích lze pozorovat v případě deklarované **potřeby podpory při organizování exkurzí a stáží** (pokles o 27 p. b.), vzdělávání, diseminace metodických a učebních materiálů pro žáky zaměřené na rozvoj digitální gramotnosti (pokles o 25 p. b.) a zajištění vysokorychlostního připojení školy k internetu (pokles o 18 p. b.).

Školy se v rámci této oblasti zaměřují zejména na činnosti spadající do **pokročilé úrovně (34 %)** a **mírně pokročilé úrovně (31 %)**. Do budoucna by se školy rády zaměřily na činnosti, které lze zařadit do nejvyšší úrovně (předpokládaný nárůst o 26 %) a do pokročilé úrovně (předpokládaný nárůst o 15 %).

Základní úroveň – Digitální technologie jsou ve výuce používány sporadicky a většinou s nimi pracuje pouze učitel. Žáci využívají digitální technologie pouze ve výuce informatických předmětů. Učitelé mají k dispozici pouze limitované digitální zdroje. Škola vlastní výukové materiály netvoří.

Mírně pokročilá úroveň – Škola usiluje o využívání digitálních technologií ve výuce i jiných předmětů, než je informatika. Žáci využívají digitální technologie v jiných předmětech, než je informatika, pouze sporadicky. Na škole působí ICT metodik a koordinátor, který vytváří plán nákupu a začlenění digitálních technologií do výuky.

Pokročilá úroveň – Většina učitelů detailně plánuje způsoby integrace digitálních technologií do připravovaných vzdělávacích aktivit. Žáci jsou podporováni ve využívání digitálních technologií i v jiných předmětech, než je informatika. Ve výuce i mimo ni se využívají komunikační nástroje, které jsou používány pro řešení problémů, spolupráci a tvorbu společných výstupů.

Nejvyšší úroveň – Digitální technologie jsou ve výuce využívány zcela běžně všemi účastníky dle stanovených pravidel, která reagují na aktuální potřeby školy a výuky. Na škole je zavedena banka digitálních učebních materiálů, které jsou sdílené mezi pedagogy napříč všemi předměty i mezi pedagogy a žáky. Učební materiály jsou průběžně obměňovány a doplňovány.

1.6.3 Čtenářská gramotnost

Školy se v rámci této oblasti soustředí především na **práci s odbornými texty ve výuce (88 %)**, zvyšování **motivace žáků ke čtení (88 %)**, zřízení a **zajištění školní knihovny (81 %)**, na **pomoc žákům s vlastním výběrem četby (81 %)**.

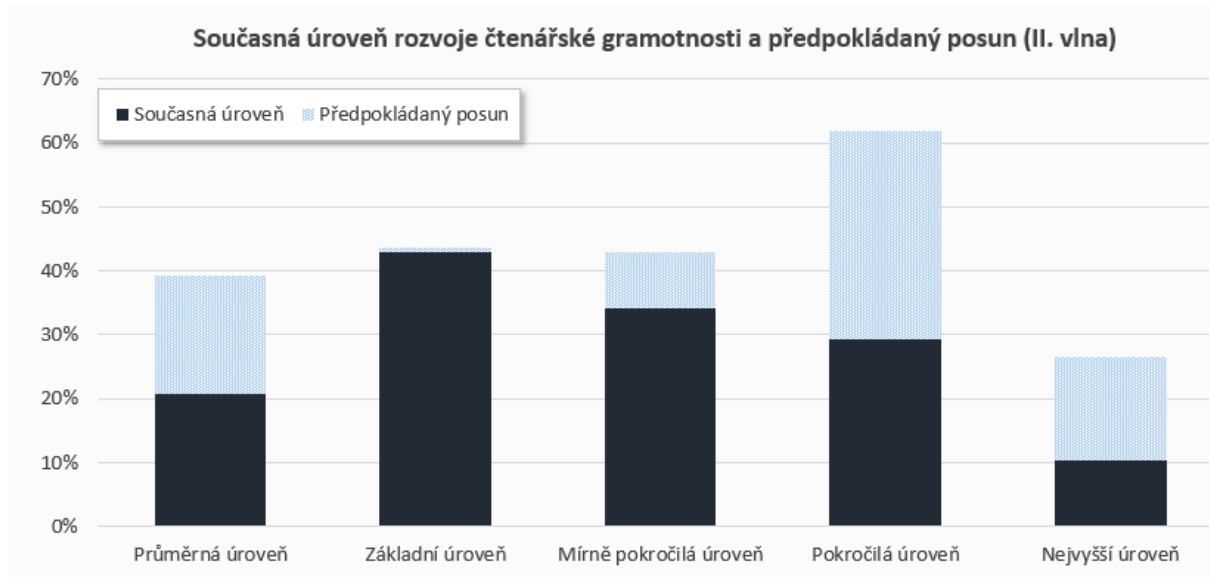
Školy se v rámci této oblasti potýkají především s **nedostatečnou motivací žáků** k rozvoji čtenářské gramotnosti (**81 %**), **nedostatečnou úrovní čtenářské gramotnosti žáků ze ZŠ (76 %)** a nedostatkem finančních prostředků na **materiální zajištění rozvoje čtenářské gramotnosti (69 %)**.

V souvislosti s dalším rozvojem sledované oblasti by školám nejvíce pomohla **podpora čtenářské gramotnosti napříč předměty a práce s textem (69 %)**, **prostředky na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost (67 %)**, dostatečné prostředky na **nákup beletrie a odborných textů pro školní knihovnu (67 %)**, **využívání ICT a interaktivních médií na podporu čtenářské gramotnosti (67 %)**.

1.6.3.1 Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 školy **více zdůrazňují potřebu zřízení funkce koordinátora gramotností ve škole** (nárůst o 22 p. b.), zajištění **dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků** v oblasti rozvíjení čtenářské gramotnosti ve výuce (nárůst o 15 p. b.), **prostředků na realizaci mimotřídních aktivit podporujících čtenářskou gramotnost** (nárůst o 13 p. b.) a zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti využívání ICT (nárůst o 11 p. b.). **Pokles** lze naopak sledovat u **podpory čtenářské gramotnosti napříč předměty (pokles o 15 p. b.)** a **zajištění dostatečných prostředků na nákup beletrie a odborné literatury do školní knihovny (pokles o 15 p. b.)**.

Školy se v rámci této oblasti zaměřují zejména na činnosti spadající **do základní úrovně (43 %) a do mírně pokročilé úrovně (34 %)**. Do budoucna by se školy rády zaměřily na činnosti, které lze zařadit do pokročilé úrovně (předpokládaný nárůst o 33 %) a do nejvyšší úrovně (předpokládaný nárůst o 16 %).

Základní úroveň – Na škole nepůsobí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. Na škole není komplexní pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Rozvoj čtenářské gramotnosti je na škole realizován v rámci výuky českého jazyka a literatury.

Mírně pokročilá úroveň – Na škole působí koordinátor pro čtenářskou gramotnost. Rozvoj čtenářské gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit. Někteří učitelé zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Pokročilá úroveň – Koordinátor čtenářské gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli. Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění čtenářské gramotnosti do výuky. Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Nejvyšší úroveň – Čtenářská gramotnost je obsahově i časově koordinována pracovníkem, který k tomu má vytvořeny odpovídající podmínky. Škola má zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje čtenářské gramotnosti. Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje čtenářské gramotnosti do jejich předmětů. Spolupráce s externími partnery (např. místní knihovna, známé osobnosti, nakladatelství apod.) je pravidelnou součástí výuky.

1.6.4 Matematická gramotnost

Školy se v rámci této oblasti soustředí především na **práci s úlohami, které vychází z každodenního života a praxe (90 %), rozbor a hodnocení řešení úloh (86 %), konzultace pro žáky (74 %).**

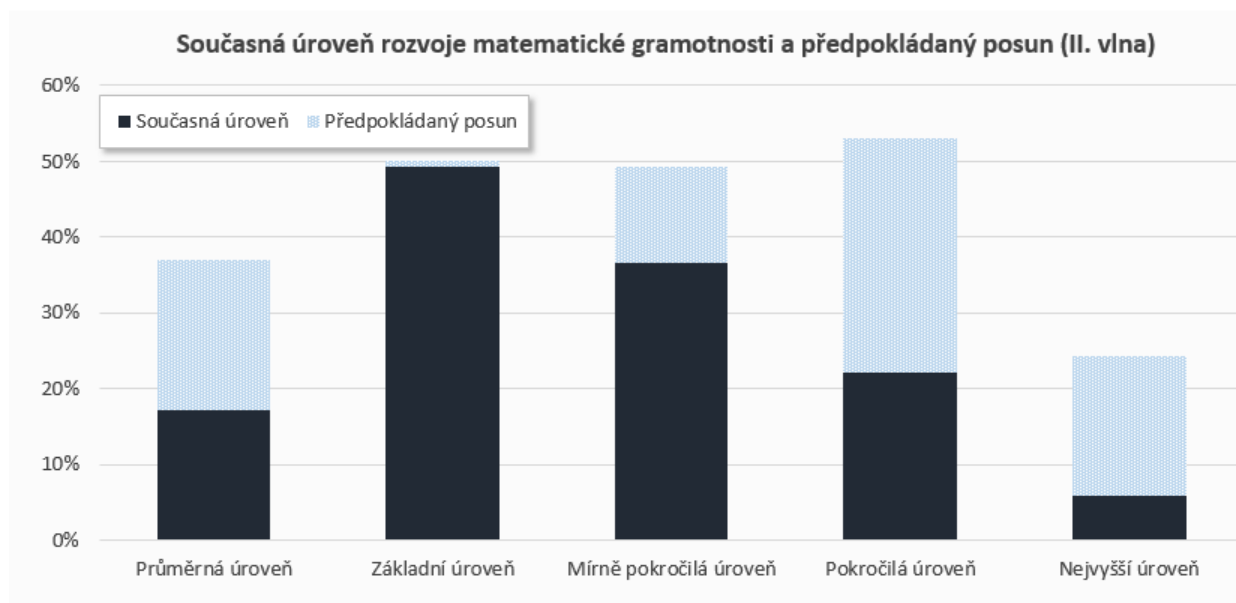
Školy se v rámci této oblasti potýkají především s **nedostatečnými znalostmi žáků ze ZŠ (90 %), nedostatečnou motivací žáků k rozvoji matematické gramotnosti (76 %) a příliš nízkou časovou dotací na rozvoj matematické gramotnosti ve výuce (57 %).**

V souvislosti s dalším rozvojem sledované oblasti **by školám nejvíce pomohla finanční podpora pro možné půlení hodin matematiky (86 %), podpora rozvoje matematické gramotnosti napříč všemi předměty (76 %), výukové materiály na podporu propojení matematiky s každodenním životem a budoucí profesí (64 %).**

1.6.4.1 Srovnání s výsledky z I. vlny šetření:

Oproti roku 2015/2016 je **většina uváděných opatření zmiňována méně často. Pokles** lze pozorovat především u opatření týkajících se **nákupu učebních pomůcek a literatury pro potřeby školy (pokles o 23 p. b.), nabídky dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti didaktiky (pokles o 16 p. b.), prostředků na zajištění odborného vedení žáků zapojených do soutěží (pokles o 13 p. b.).**

Školy se v rámci této oblasti zaměřují zejména na činnosti spadající **do základní úrovně (49 %) a do mírně pokročilé úrovně (37 %).** Do budoucna by se školy rády zaměřily na činnosti, které lze zařadit do pokročilé úrovně (předpokládaný nárůst o 31 %) a do nejvyšší úrovně (předpokládaný nárůst o 18 %).

Základní úroveň – Na škole nepůsobí koordinátor pro matematickou gramotnost. Na škole není komplexní pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Rozvoj matematické gramotnosti je na škole realizován především v rámci výuky matematiky.

Mírně pokročilá úroveň – Na škole působí koordinátor pro matematickou gramotnost. Rozvoj matematické gramotnosti na škole probíhá pouze prostřednictvím dílčích aktivit.

Pokročilá úroveň – Koordinátor matematické gramotnosti spolupracuje s jednotlivými učiteli. Na škole je snaha o vytvoření uceleného pojetí začlenění matematické gramotnosti do výuky. Učitelé napříč předměty běžně zařazují do výuky prvky k rozvoji matematické gramotnosti.

Nejvyšší úroveň – Matematická gramotnost je obsahově i časově koordinována pracovníkem, který k tomu má vytvořeny odpovídající podmínky. Škola má zpracovanou ucelenou koncepci rozvoje matematické gramotnosti. Pravidelně dochází ke sdílení poznatků, reflexi učitelů napříč předměty o zkušenostech ze zařazování prvků rozvoje matematické gramotnosti do jejich předmětů. Spolupráce s externími partnery (osobnosti, VŠ, výzkumné organizace apod.) je pravidelnou součástí výuky.

1.7 Shrnutí hlavních závěrů

Když se podíváme na hodnocení důležitosti jednotlivých oblastí intervencí, tak ŠS a VOŠ v Plzeňském kraji mají **v největší míře zájem o rozvoj jejich infrastruktury a dále pak o rozvoj odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli**. Naopak v **nejmenší** míře mají školy z nabídnutých oblastí intervencí **zájem o inkluzivní vzdělání**. Od roku 2016, kdy bylo realizováno první dotazníkové šetření, **došlo především k výraznému poklesu zájmu škol o oblast dalšího vzdělávání. Mírný nárůst lze na druhou stranu sledovat v rámci oblasti kariérového poradenství.**

Z hlediska současného stavu a plánovaných posunů škol se školy mezi lety 2016-2018 zaměřovaly ve velké míře především na rozvoj jednotlivých oblastí intervencí v rámci pokročilé a nejvyšší úrovně. Školy tedy postupně naplňují plány, které si stanovily v rámci první vlny dotazníkového šetření, kdy byly nejméně výraznější posuny plánovány právě v rámci vyšších úrovní. **Další plány rozvoje škol spočívají analogicky především v rozvoji jednotlivých oblastí intervencí v rámci pokročilé a nejvyšší úrovně.** Na druhou stranu patrný pokles v rámci nižších úrovní nemusí v tomto případě značit problémy, ale naopak rozvoj škol právě směrem ke komplexnějšímu pojmání oblasti intervence.

Pokud se zaměříme na aktivity, které školy v rámci jednotlivých oblastí intervencí realizují, tak školy ve větší míře realizují především činnosti spadající do oblasti inkluzivního vzdělávání a do oblasti kariérového poradenství. Ve větší míře se školy zaměřují také na činnosti spadající do oblasti týkající se výchovy k podnikavosti a nárůst realizovaných aktivit je patrný také v oblasti podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli a až na jednu aktivitu s výrazným propadem (příprava výukových materiálů pro výuku polytechnického charakteru, pokles o 19 p.b.) také v rámci rozvoje polytechnického vzdělávání. Na druhou stranu **je možné registrovat propad u drtivé většiny aktivit spadajících do oblasti rozvoje škol jako center dalšího vzdělávání.** Tento jev ale odpovídá zjištění, že se **mezi lety 2016-2018 snížila vnímaná důležitost této oblasti.**

V případě překážek, na které školy narážejí, došlo v největší míře k poklesu v rámci oblasti inkluzivního vzdělávání a v rámci oblasti podpory odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli. **K nejméně výraznějšímu nárůstu překážek** pak naopak došlo v případě **malého zájmu pedagogů o výuku v programech dalšího vzdělávání** (nárůst o 24 %) spadající do oblasti rozvoje škol jako center dalšího vzdělávání. Tento jev opět ovšem odráží i pokles zájmu o tuto oblast obecně. Mezi další položky, které se jeví jako problematické v jednotlivých oblastech, spadá **také nezájem žáků školy o polytechnické vzdělávání** (nárůst o 17 %) z oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání a **malý zájem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů** (také nárůst o 17 %) z oblasti rozvoje kariérového poradenství.

Při bližším pohledu na opatření, která by školám pomohla v jejich dalším rozvoji, je **ve většině případů patrný pokles poptávky škol po jednotlivých opatřeních**. Výraznější nárůst poptávky po jednotlivých opatřeních je pak patrný pouze v jednotlivých případech a pohybuje v hodnotách do 15 %. **Nejméně výraznější nárůst poptávky škol** tak byl napříč jednotlivými oblastmi intervencí zaznamenán v případě potřeby **vytvoření odpovídající časové dotace vyučujícím pro poskytování služeb kariérového poradenství** (nárůst o 13 %) spadající do oblasti rozvoje kariérového poradenství a

v případě **potřeby odborného výcviku nebo praxe žáků na pracovištích zaměstnavatelů** (nárůst o 13 %) či **potřeby přednášek a jiných forem účasti odborníka z praxe ve výuce** (nárůst o 11 %) spadajících do oblasti podpory odborného vzdělávání.

V rámci všech nepovinných oblastí intervencí pak došlo obecně k mírnému nárůstu zájmu, přičemž za nejdůležitější oblasti je stále považováno ICT a oblast jazykového vzdělávání. V oblasti ICT a v oblasti jazykového vzdělávání se také školy v rámci jejich hodnocení současného stavu ve svých aktivitách pohybují primárně ve vyšších úrovních (v největší míře v mírně pokročilé a pokročilé úrovni). **V případě oblasti matematické či čtenářské gramotnosti se školy podílejí ve velké míře také na aktivitách spadajících do základní úrovně.**

1.8 Přílohy – kompletní report za Plzeňský kraj (tabulky, grafy)